

Az asszony, aki egyenesen Linzből jött, és csak késő este érkezett meg a szállodába, azt mesélte, hogy másnap tovább is utazik Bergkauba, ahol a sógornője felgyújtotta magát. Még vacsorázni sem akart, egy pohár vörösborot ivott meg, és magához szólította a Főpincért, eredeti tervei szerint, mondta, át akart lovagolni Rőjtökmuzsajra, de Villachból telefonáltak az elhunyt lányai, akik éppen nyári vakációjukat töltötték egy, a község papja által szervezett katolikus közösségben, hogy halaszthatatlanul utazzék

Milly arányos testalkatú törpeként az egy métert sem haladta meg, az anyja viszont a földön fekvő óriásnak tűnt leánya mellett.

Érdekes volt megfigyelni, mesélte a Főpincér, hogy a két negyvenes hölgy mennyire hasonlított egymásra. Egyrészt a linzi asszonyság, akinek a sógornője Bergkauban felgyújtotta magát, másrészt a Lyonból érkezett hölgy; csak néhány óra különbséggel jelentek meg a teljesen kihalt vendéglőben, egyikőjük sem kért vacsorát, és mindegyikőjük egy-egy pohár vörösborot rendelt.

dett, fekete ponyvával letakart tetemén, s csak akkor indult hazafelé, amikor a hullaszállítók is megérkeztek. Semmi dolga nem volt többé az anyjával, ezt többen elmagyarázták neki, de ő, bár szellemileg mindig is kitűnt az szűkebb környezetéből, mindezt csak nehezen értette meg. Egyik vállán a bevásárlószatyor, másikon anyja retikülje, így lépkedett csendesen az otthona felé.

A linzi asszonyság végre letelefonált a portára, ahol értesítették a lovászfűt, s az újra megjelent a szálloda parkolójában, ahol

szögkalapács, s a törpe testvéréről, aki a kapuban állva gyorsan felmérte az anyja halála után, hogy egy átrendezni való élet áll előtte, egy szétszedendő, elemeire bontandó, amelyet a szögkalapács anyja homlokából kiálló furcsa alakzata testesített meg. Hiába is kapaszkodott, a kulcsukat nem érte fel, és a kapukód beütése sem volt lehetőség a termete miatt. A szörnyű tragédia gondolata sem merült most fel benne, mélyen elgondolkozott azon, hogy anyja halála egyszerűen élhetetlen törpévé változtatta.

A Főpincér hosszabban vitakozott a csaposfiúval, akinek az állítása szerint a két hölgy a legkevésbé sem hasonlít egymásra, s már megbocsásson a Főúr, de nem a linzi asszonyságnak ütötte agyon az anyját a szögkalapács, mire a Főpincér váratlanul annyit mondott, hogy linzi vagy lyoni, ez az ügy erkölcsi megítélése szempontjából teljességgel mindegy. Világos, hogy az egyik asszonyság szerelmi kapcsolatot tartott fent a sógorával, s ezt nem is titkolta, hanem a pohár bor elfogyasztása közben ezzel kérkedett. Ő mindenesetre a szegény Milly Ashperhoffot sajnálja egyedül, még a sógort sem sajnálhatja, csak a törpe asszonyt Bergkauban, aki pontosan úgy érezte magát most, anyja halála után, mint kisgyerekként, amikor apjával a játszótéren libikókázott, és az megunván a játékot, leemelte hatalmas tenyerét a szemközti ülőkéről, nem képezvén tovább ellensúlyt a picinyke testnek, Milly lent maradt a földön, hiába is próbált újra és újra felszökellni, ahogy a lyoni asszony mesélte érkezése estéjén. Anyja halálakor megint eltűnt egy kéz az életéből, amely a hatalmas ház kapuját megnyithatta volna. Két autó közé húzódva, a járókelők előtt láthatatlanul álldogált órákon keresztül, és bár többen is megnyitották közben a kaput, Millynek nem volt kedve mások segítségével az otthonát megközelíteni, mert akkor kérdésekre kellett volna válaszolnia, el kellett volna mesélnie a szögkalapácsot, még talán azt is, amiről akkor a legtöbben morfondíroztak anyja teteme mellett, hogy mi is maradt volna Millyből, ha történetesen őt találja el a szögkalapács.

A pincérnő szerint ugyanaz a nő volt az, aki először tíz óra tájban jelent meg a teljesen kihalt étteremben, és elmesélte nővére rettenetes tűzhalálát, aki állítólag egyenesen Lyonból jött, de megállt Linzben, hogy a sógorát meglátogassa, ekkor hívta föl a nővére Udinéből, és anyja szerencsétlen balesetét közölte vele. Tizenegy óra tájban, miután valószínűleg ezek a rettenetes hírek annyira felkavarták, hogy képtelen volt elaludni, másodszor is lejött az étterembe, és ismét megivott egy pohár vörösborot. Ekkor újra felhívta a sógorát, és az közölte vele, hogy a felesége hagyott egy búcsúlevelet, amelyben kettejüket nevezte meg gyilkosának, és megtiltotta neki, hogy a mit sem sejtő lányai kérésére mégis elutazzék Bergkauba.

Pontosan meg tudta különböztetni a két érzést, amely egyszerre dolgozott most benne, s amelynek élesen elkülönülő két területe mély szégyénérzetet váltott ki belőle. Anyja hirtelen halála miatt hatalmas önsajnálatot érzett, hiányainak össze nem adható egészét, amelynek nem volt köze látszólag az édesanyja tragédiájához, ám az, hogy még rendesen meg sem gyászolhat-

tovább. Miután az utóbbi időben, különösen pedig a férje halála óta nem leveleztek — egy száraz entellektüel és egy falusi gazda szerelemnek nem mondható házassága —, nem nagyon tudja, mire is gondoljon a hír kapcsán, ugyanakkor a sógornője férje, akivel Kőszegen egy hetet töltöttek, napok óta elérhetetlen, ezért lehetséges, hogy mégis átlovagol holnap Rőjtökmuzsajra, annál is inkább, mert évek óta tervezi, hogy elhunyt férje családjának egykori kastélyát felkeresi. Ha mégis úgy dönt, s ez lehetséges, hogy a sógornője halála után annak férje nem kívánja jelenlétét Bergkauban, akkor jobb, ha egy ilyen eldugott helyen időzik néhány napot.

Ami pedig Milly Ashperhoff hűgát illeti, akivel a szálloda személyzete napokon keresztül összekeverte a linzi asszonyságot, és még a lovászfűt is többször felcsöngetett hozzá, hogy amennyiben kedve tartja, akár indulhatnának is lovagolni, egyenesen Lyonból jött, ahol évek óta él, és Udinéba tart az anyja temetésére. Mint a Főpincér még azon az éjjel megtudta, az asszonyt egy tetőről lehulló szögkalapács ütötte agyon. Mereven állt egy ideig, miközben már a szerszám beékelődött homlokába, majd a kezébe kapaszkodó lány, az ötvenkét éves Milly Ashperhoff mellett elterült a földön. Furcsa látványt nyújtottak ebben a pillanatban, mert

Így sokáig az az érzése volt, hogy a két hölgy azonos személy, és csupán a jelzett halál módokban különböznek. Mert az egyikőjük többször is próbálta felhívni telefonon a sógorát, a másik szintén kísérletet tett, hogy beszéljen végre a nővérével. Ahogy Milly Ashperhoff húga mesélte, akit még a lovászfűt is többször összetévesztett a linzi asszonysággal, és nagy bosszúságára vissza is vezette és lekantározta a lovakat, hogy a járókelők nem is értették, miért ül rá sírva az anyjára ez a gyerek, csak mikor előtűnt Milly koravén, ráncos arca, akkor vették észre a fekvő nő fejéből kiálló szögkalapácsot. Lassú léptekkel elősornfordált egy ács is a kapu alól, járókelők kezdtek el rohagnálni körülötte, majd néhány perc múlva szirénázva jött a mentő, és megérkezett a rendőrség is.

Ezzel szemben a hozzá nagyon hasonlító linzi asszonyság, aki türelmetlenül várt a lovászfűt, elmesélte még érkezése napján, hogy Bergkauban, ahol a sógornője angoltanár, a férje egy helyi tejüzemet működtet, mekkora feltűnést kelthetett egy ilyen borzalmas öngyilkosság. Már a pusztá gondolatától, hogy ilyen körülmények között Bergkauba utazzék, az első pillanatban elborzadt, s ugyanezt a szót használta a lyoni hölgy is, megemlítve, hogy késő délutánig üldögélt a húga, Milly anyja megmereve-

némi késéssel végül is Rőjtökmuzsajra elindultak. A sógornője, a férje testvére egészen kiszámíthatatlan nőszemély volt, aki részben nem akart megöregedni Bergkauban, másrészt egyáltalán nem akart megöregedni. A Főpincér csak éjfél tájt döbrent rá, hogy a két nő nem ugyanarról az esetről beszél, pontosan akkor, amikor meglátta másnap reggel a linzi asszonyságot lovaglószerelemben, a lyoni hölgyet pedig az étteremben. Apja tíz évvel ezelőtti halála óta ketten éltek egy hatalmas lakásban, mesélte neki Milly húga, és már sokszor volt arról szó, hogy egy kisebbre cserélik. Még most is látta anyja merev szemében a fölējük hajló ácsot, mesélte neki Milly a telefonban, akire egyébként végig föl se nézett, és nem is úgy gondolt rá, mint egy lehetséges gyilkosra, hanem mint egy mérhetetlen magasságból aláereszkedő árnyra, amelynek a súlya alatt az ő vézna teste még jobban összeroppant.

A Főpincér álmélkodva állt, majd maga mellé csődítette a személyzetet, és próbálta felhívni a figyelmüket a két asszony kivételes hasonlóságára, megemlítve, hogy a linzi nő, valószínű, egy elvetemült némbor, aki még ilyen helyzetben is, ismeretlenek előtt nem éppen megfelelő hangnemben beszél a szerencsétlen elhunytól, hogy mennyire peches is, akire csak úgy rázuhan egy